

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2021-930

5.10.2021

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – disp. – opphør grunnet manglende betaling – økonomisk situasjon.

Klager ble ilagt gebyr for tre kjøretøy for perioden 27.6.20–25.8.20. Klager hadde tegnet forsikring på kjøretøyene, men forsikringen ble brakt til opphør grunnet manglende betaling. Klager hadde mistet store deler av sitt inntektsgrunnlag som følge av en brann i driftsbygning. Klager anførte at det måtte gis dispensasjon for gebyret grunnet hans økonomiske situasjon.

Trafikkforsikringsforeningen opprettholdt gebyrileggelsen og fant ikke grunnlag for dispensasjon. Nemnda om til at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon og la vekt på at klager hadde flere enkle handlingsalternativer for å unngå å bli ilagt gebyr.

Saksfremstilling

Saken gjelder illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn for kjøretøy med registreringsnummer (...), (...) og (...). Den aktuelle gebyrperioden for alle tre kjøretøy er f.o.m. 27.6.20 t.o.m. 25.8.20.

Klagen er fremsatt av fullmektig på vegne av klager. Fullmektig er klagers far.

Klager var oppført som eier av de aktuelle kjøretøyene i gebyrperioden.

Klager hadde tidligere tegnet forsikring på kjøretøyene hos forsikringsselskapet.

Forsikringsavtalen, herunder forsikringene på de tre kjøretøyene, ble brakt til opphør grunnet manglende betaling den 26.6.20. Forsikringsselskapet la den 2.7.20 inn i TFFAuto, bransjens IT-system, at forsikringene var gått til opphør den 26.6.20.

Da kjøretøyene nå var oppført som uforsikret, ila Trafikkforsikringsforeningen klager gebyr for uforsikret kjøretøy. Alle tre kjøretøyene ble ilagt gebyr den 3.7.20. Gebyrene løp fra og med 27.6.20.

Den 26.8.20 ble ny forsikring tegnet for kjøretøyene. Gebyret løp frem til denne datoen, og total gebyrperiode er f.o.m. 27.6.20 t.o.m. 25.8.20.

Fullmektig påklaget gebyret den 24.8.20, og klagen ble senere utdypet i e-post den 13.9.20 og 15.1.21. Klager skrev bl.a. i e-posten av 14.1.21 at:

Tidspunktet for brannen var 8/4 2029.

Omfanget av brannen er katastrofalt hele driftsbygningen er ødelagt i forhold til og benytte den som driftsbygning igjen.

Det var som sakt ikke forsikring på denne bygningen og med tap av alle produksjonsdyrene (180 sauer) så finnes det ikke inntekter på gårdel lengere. (...)

Etter å ha mottatt klagen tok Trafikkforsikringsforeningen kontakt med forsikringsselskapet og ba om en uttalelse i saken. Selskapet besvarte henvendelsen den 9.10.20, hvor det fremla kopi av faktura og purring sendt til klager, samt opplyste om at purringen ikke var kommet i returpost.

Klager har avvist at gebyrileggelsene kan opprettholdes og anført at det må gis dispensasjon for gebyret. Klager har grunnet forhold utenfor sin kontroll mistet sin inntekt, og han hadde derfor ikke midler til å betale forsikringspremien, samt at han ikke har midler til å betale gebyret.

Klager er gårdbruker, og den 8.4.20 mistet klager både driftsbygningen og sine dyr i en brann. Klager hadde ikke dekkende forsikring for brannen, og alt av hans inntekt forsvant over natten den 8.4.20. Løpende utgifter har likevel fortatt å løpe, og klager er derfor i en krevende livs- og økonomisk situasjon.

I sitt krav om nemnd har fullmektigen fremhevet at klagers økonomiske situasjon er et ekstraordinært tilfelle.

Trafikkforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsene og anført at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon for gebyret, da forholdet må anses som kontrollerbart.

Forsikringsavtalen gikk til opphør grunnet manglende betaling, og betalingsmislighold må regnes som et forhold innen klagers kontroll. Det fremstår som om forsikringsselskapet har overholdt ordinære purrerutiner, og at klager følgelig kunne gjøre seg kjent med det utestående. Videre ble også klager varslet fra Trafikkforsikringsforeningen om at kjøretøyet var uforsikret.

Dårlig økonomi eller manglende betalingsevne kan ikke i seg selv gi dispensasjon. Foreningen har fremhevet at dersom klager ikke hadde midler til å betale forsikringspremien, så kunne klager ha avregistrert kjøretøyene midlertidig slik at forsikringsplikten opphørte.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Hovedspørsmålet i saken er om det kan gis dispensasjon for det ilagte gebyret, helt eller delvis, på grunn av den oppståtte brannen og de etterfølgende personlige og økonomiske problemene som oppsto for klager.

Trafikkforsikringsforeningen kan etter bilansvarsloven § 17 a annet ledd, jf. gebyrforskriften § 9 ettergi gebyret, helt eller delvis. Ettergivelse kan skje dersom unnlatelsen av å tegne ansvarsforsikring må regnes som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll", jf. gebyrforskriften § 9. I Prop. 1 LS (2017-2018) side 202 uttalte Finansdepartementet blant annet følgende:

Den forsikringspliktige vil i forhold til gebyret og forsikringsplikten være ansvarlig for alle forhold innenfor sin "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Kontrollerbare er forhold som den ansvarlige har kunnet påvirke. Det samme må gjelde for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved kjøpet. Departementet legger til grunn at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger et forhold utenfor den ansvarliges kontroll, må ligge på søkeren.

Slik saken er opplyst, legger nemnda til grunn at gårdsbrannen 8.4.20 oppsto uten at klager kan bebreides for noe i den anledning. Brann vil være en ekstraordinær situasjon, som etter omstendighetene i det enkelte tilfellet kan føre til at det ikke stilles like strenge krav til betaling av løpende forpliktelser som ellers.

Klager betalte ikke fakturaen han fikk for de tre kjøretøyene, og han betalte heller ikke etter at han fikk varsel om manglende betaling og ny betalingsfrist. Han ble gjort kjent med at han risikerte å betale gebyr.

Nemnda har selvsagt stor forståelse for at klager kom i en svært vanskelig situasjon etter brannen, men siste frist for å betale løpende forsikring løp først ut 2 ½ måned etter brannen, og han hadde derfor tid og mulighet for å kunne gjøre noe med forsikringen. Han kunne for eksempel avregistrert snøskuteren og motorsykkelen og beholdt forsikringen kun for bilen, eller han kunne kontaktet forsikringsselskapet og bedt om hjelp, for eksempel ved å be om forlenget betalingsfrist.

Det forelå med andre ord enkle handlingsalternativer, og når ingen av disse ble benyttet, er det ikke grunnlag for å dispensere med den svært begrensede dispensasjonsadgangen som foreligger.

Klagen har etter dette ikke ført frem, og klageren plikter da å betale det ilagte gebyret for hele perioden.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).